

Ds. D. Heemskerk: 'Hemels onderwijs. De zaligsprekingen'

Uitgeverij: Den Hertog, Houten

Hardcover, 110 blz. Prijs € 12,50

In de loop der jaren zijn er vele boeken verschenen over de Bergrede. Deze begint immers met de 'Zaligsprekingen.' Daar gaat deze uitgave specifiek over. De auteur heeft er goed aangedaan daar geheel de aandacht op te richten.

De evangelisten Mattheüs en Lukas schrijven beiden over deze belangrijke rede of preek van de Heere Jezus. Deze werd gehouden aan het begin van Zijn openbaar optreden. Het verslag van Mattheüs is wel drie keer zolang als dat van Lukas. Er zijn duidelijk verschillen en overeenkomsten. In Mattheüs 5 vers 1 lezen we: 'En Jezus de scharen ziende is geklommen op een berg...;' In Lukas 6 vers 17: 'En met hen afgekomen zijnde, stond Hij op een vlakke plaats, en met Hem de schare Zijner discipelen....' Johannes Calvijn doet dit specifieke verschil af als 'een onbeduidend en irrelevant argument.'

Beide evangelisten beginnen met een reeks van vergelijkbare (maar niet dezelfde) zaligsprekingen. Zij vormen het uitgangspunt van deze 'Bergrede' of 'Vlakterede.' Ds. Heemskerk volgt in zijn mooie, uitgewerkte meditaties de evangelist Mattheüs. In het *Woord vooraf* schrijft hij: 'De hoogste Profeet en Leraar geeft in de zaligsprekingen aan wat de eigenschappen en de kenmerken zijn van de oprecht gelovigen. Hij geeft een beschrijving van de werking van Geest en Woord in het hart van degenen die Hij trekt uit de duisternis tot Zijn wonderbaar licht.'

Het onderwijs vanaf een berg heeft ook een diepere betekenis, aldus de scribent. Het Woord, de openbaring van de Heere, komt van boven. Een berg is ook het teken van vastheid, duurzaamheid en onwankelbaarheid. Want bergen zullen wijken en heuvelen wankelen, maar het Woord van God blijft tot in eeuwigheid.

De negen zaligsprekingen ('zegeningen') worden afzonderlijk en helder uitgelegd. De lezer wordt persoonlijk de spiegel van dit hemels onderwijs voor gehouden. N.a.v. de tekst: 'Zalig zijn de zachtmoedigen,' lezen we op blz. 36: 'Deze zachtmoedigheid komt openbaar wanneer wij als persoon worden aangevallen of als ons onrecht wordt aangedaan. Deze zachtmoedigheid beoefende Abraham toen hij samen met Lot zijn ogen ophief over het land der belofte en Lot misbruik maakte van de ootmoedige gestalte van Abraham. Toch koesterde hij geen wraak en bleef hij zorg en gebed houden voor zijn neef, die in die goddeloze stad woonde. Deze genadevrucht kende ook Jozef toen hij niet wraakzuchtig handelde met zijn broeders, zoals zij vreesden...'

De schrijver, ds. D. Heemskerk (1951), is sinds 2013 Hersteld Hervormd predikant te Ouderkerk aan den IJssel.